

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5900/2022
04.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Александар Савић адвокат из ..., против туженог „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, кога заступа Немања Влчек адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1517/21 од 06.07.2021. године, на седници одржаној 04.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1517/21 од 06.07.2021. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П 920/20 од 29.03.2021. године усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да настави са пружањем услуга испоруке и снабдевања електричном енергијом тужиоцу преко бројила ЕД број ..., број бројила ... (став први изреке) и да му накнади трошкове поступка од 226.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став други изреке).

Одлучујући о жалби туженог Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 1517/21 од 06.07.2021. године, преиначио означену првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев и тужиоца обавезао да накнади туженом трошкове поступка од 102.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23; у даљем тексту: ЗПП) о другостепеној пресуди оспореној ревизијом изјављеној на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП, због којих би се овај правни лек могао

изјавити, нити се указује на конкретне пропусте другостепеног суда на основу којих би се могло закључити да је учињена каква од повреда из члана 374. став 1. ЗПП пред тим судом у жалбеном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, због дуга од 608.887,00 динара тужени је 26.06.2012. године обуставио испоруку електричне енергије за бројило ..., искључењем на стубу преко кога се потрошач сам прикључио на трофазну струју. Тужилац је, као корисник бројила ЕД ..., поднео 02.07.2018. године захтев туженом за прикључење бројила, али га је тужени обавестио да је потребно да се таквим захтевом обрати снабдевачу – ЕПС снабдевање. У међувремену је дуг тужиоца порастао на 1.014.511,59 динара, а тужилац је правноснажном пресудом истог првостепеног суда П 495/13 од 21.11.2013. године обавезан на исплату дуга по основу утрошене електричне енергије, који ни до данас није измирио.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев усвојио сматрајући да тужени, као правни следбеник ранијег правног субјекта који је обуставио испоруку електричне енергије тужиоцу, има обавезу да и без налога, у складу са Законом о енергетици, настави са пружањем услуга снабдевања електричном енергијом преко наведеног бројила.

Другостепени суд је, прихвативши утврђено чињенично стање, пошао од одредаба Закона о енергетици према којима је оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система овлашћен да обустави крајњим купцима испоруку електричне енергије, између осталог, на захтев снабдевача због неизвршених услуга из уговора о снабдевању, а уз сходну примену прописа којим се уређује заштита потрошача (члан 201. став 1. тачка 4), о чему постоји дужност обавештавања без одлагања снабдевача од стране купца који измири обавезу за испоручену електричну енергију након подношења захтева за обуставу, односно оператора од стране снабдевача, који је уз то дужан и да повуче захтев за обуставу (члан 202. став 4). С обзиром да је од стране правног претходника туженог обустављена испорука електричне енергије због дуга, по становишту другостепеног суда, тужени може да настави испоруку електричне енергије тужиоцу као крајњем купцу само ако га снабдевач обавести да су отклоњени разлози за обуставу. Пошто је у конкретном случају такво обавештење изостало, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца одбио.

По становишту ревизијског суда нису основани наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права.

Оператор преносног, односно дистрибутивног система дужан је да обустави крајњим купцима испоруку електричне енергије у случајевима прописаним чланом 201. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/2014, 95/18), и да искључи објекат крајњег купца у случају неовлашћене потрошње из члана 198. тог закона, као и ако је обустава испоруке из члана 201. став 1. трајала дуже од годину дана (члан 204. став 1. тач. 1. и 4). У случају искључења објекта крајњег купца престаје уговор о снабдевању, а за поновно прикључење крајњи купац или произвођач прибавља одобрење за прикључење у складу са чланом 140. став 2. овог закона (члан 204. став 3). Да уговор о продаји електричне енергије престаје у случају искључења објекта са система, прописано је и чланом 67. тачка 1. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Службени гласник РС“, бр. 63/13, 91/18). Одобрење за прикључење објекта купца који је већ прикључен на дистрибутивни систем, издаје се и у случају поновног прикључења услед искључења, сагласно члану 140. став 2. Закона о

енергетици важећег у време подношења захтева. Следствено изложеном, тужилац је у конкретном случају био дужан да испуни законске услове за поновно прикључење, али он није доказао да је то учинио.

Неосновано је позивање ревидента на одредбе Закона о заштити потрошача из члана 86. према којима: трговац може да обустави пружање услуга од општег економског интереса ако потрошач не измири своје текуће обавезе за пружене услуге у року од два месеца од дана доспелости обавезе (став 1), али је у случају обуставе пружања услуга, трговац дужан да настави са пружањем услуга потрошачу најкасније у року од два дана од дана пријема уплате за заостали дуг (став 4). Ово стога што у конкретном случају код тужиоца није дошло само до обуставе испоруке електричне енергије већ и до искључења, а за поновно прикључење је потребно испунити одређене услове за које тужилац није доказао да их је испунио, као што није доказао ни да је измирио своје услуге према туженом. Ни позивање на забрану трговцу из члана 86. став 7. Закона о заштити потрошача да у случају искључења потрошача са дистрибутивне мреже условљава поновно укључење, односно наставак пружања услуге плаћањем застарелих дугова потрошача није од утицаја на другачију одлуку, с обзиром да се у конкретној ситуацији примењује посебан закон – Закон о енергетици којим се прописују засебни услови за коришћење електричне енергије, обуставу, искључење, поновно прикључење и уређују и друга питања у вези с функционисањем начина организовања и функционисања тржишта електричне енергије (члан 1).

С обзиром да је другостепени суд правилном применом материјалног права одбио тужбени захтев тужиоца, одлучено је као у изреци, на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**